

▶ ÉSZTORSZÁG: KÖZÉPPONTBAN A VERSENYKÉPESSÉG ÉS A NÖVEKEDÉS

A 2007–2013-as időszakban Észtország az uniós alapok felhasználásában az élen járt. A Panorama magazin a pénzügyminisztert, Sven Sestert kérdezte arról, milyen előnyökkel járt Észtország számára a kohéziós politika, és melyek az ország prioritásai az új programozási időszakra.

▶ **A kiváló pénzügyi folyamat mellett mik voltak a kohéziós politika fő eredményei Észtországban?**

A strukturális alapok nagy hatással voltak Észtország fejlődésére. Elsősorban a gazdaság növekedésének elősegítésére koncentráltunk, amit az export és innováció ösztönzésével, valamint különféle területek alapvető infrastruktúrájának modernizálásával értünk el. Az uniós finanszírozás hatására megduplázódott az exportra dolgozó vállalkozások száma és az exportforgalom.

Az uniós finanszírozás hatásai ugyanakkor nem korlátozódnak a statisztikákra és a gazdasági adatokra. A mindennapi életben is érzékelhetők, és az egész országban jól láthatóan jelen vannak. Közutak, vasúti szolgáltatások, ivóvízellátás, internetszolgáltatás, elektronikus közigazgatási szolgáltatások (amelyek segítségével néhány kattintással elintézhető az ügyek a régen szokásos többórás ügyintézés helyett) – az Unió beruházásainak köszönhetően Észtország élhetőbb helyé vált a vállalkozások és a polgárok számára is.

Jelentős hangsúlyt fektettünk a digitális menetrendünkre, és az uniós finanszírozás az infrastruktúra, a hálózatok és az online szolgáltatásokhoz készült alkalmazások fejlesztésének támogatásával hozzájárult ahhoz, hogy Észtország a világ egyik legfejlettebb elektronikus társadalmává váljon. Ennek eredményeképpen ma már az észtek 77%-a használja az internetet, és a polgárok természetesnek veszik az elektronikus választások, elektronikus adózás, elektronikus rendőrségi szolgáltatások, elektronikus egészségügy, elektronikus banki szolgáltatások és elektronikus képzés használatát (lásd még a Panorama magazin 52. számában).

Tisztában vagyunk azzal is, hogy az infrastruktúra és a vállalkozások mellett az embereket is támogatni kell a beruházásokkal, és az uniós alapok továbbra is jelentős szerepet játszanak a munkaerő-piaci, oktatási és társadalmi reformjainkban. Így például szakiskoláink 90%-át modernizáltuk, hogy megfeleljenek a mai gazdaság igényeinek.

Észtországot súlyosan érintette a gazdasági és pénzügyi válság, de az uniós alapok rendelkezésre állása és a támogatási programok gyors átszervezésének lehetősége segített abban, hogy gazdaságunk alkalmazkodjon az új körülményekhez és ismét talpra álljon.

▶ **Milyen fő tanulságokat említene? Hogyan érintették ezek a 2014–2020-as időszak programozását?**

A tapasztalatok alapján két fő alapelvben egyeztünk meg a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan: az ESB-alapok egyszeri beruházásra alkalmasak, és az eredményekre fókuszálnak. A cél nem lehet csak az, hogy pénzt költsünk, és alacsony hibaszázalékkal dolgozzunk. Az alapok felhasználásának strukturális változást kell eredményeznie a fejlesztés terén, növelve az adott terület, ágazat vagy iparág hatékonyságát vagy minőségét, emellett hosszú távú pozitív hatásokkal kell járnia (például strukturális reformok és kulcsfontosságú projektek kezdeményezése és végrehajtása).

Elégedettek vagyunk azzal, hogy a kohéziós politika immár szorosan kapcsolódik az Európa 2020 stratégiához, az ország-specifikus ajánlásokhoz és a tagállamok pénzügyi szempontból felelős magatartásához.

▶ **Milyen beruházási stratégiával tervezik az ERFA, a Kohéziós Alap és az ESZA támogatásainak felhasználását a 2014–2020-as időszakra? Milyen eredményeket várnak?**

Szilárd meggyőződésünk, hogy az uniós és a nemzeti alapokat együtt, integrált módon kell megtervezni az uniós és nemzeti célok teljesítése érdekében.

A stratégia középpontjában az Európa 2020 – és annak nemzeti megfelelője, az „Észtország 2020” – célkitűzéseihez való hozzájárulás áll. A programozási fázisban Észtország nagy figyelmet fordított a fejlesztési igények elemzésére az elkövetkező

7–10 évre vonatkozóan, és nem csupán az uniós támogatásra jogosult területeken, hanem az ország egészét tekintve – mivel az uniós támogatásokra nem elszigetelt módon kell tekinteni, hanem mint a fontos finanszírozási források egyikeként az állami finanszírozással együtt. Emellett a korábbi három helyett egyetlen operatív program kezelése mellett döntöttünk, hogy javítsuk a nemzeti hatóságok és a különböző alapok közötti koordinációt, így biztosítva az uniós alapok hatékony és integrált felhasználását.

Az alkalmazott megközelítést nagyban befolyásolta az az elvárás, hogy a kohéziós politikából származó beruházásoknak javítaniuk kell az ország versenyképességét, és hozzá kell járulniuk a gazdasági fejlődéshez.

A finanszírozás közel harmadát tudásigényes és nemzetközileg versenyképes gazdasági területeken használjuk fel. Lehetőségeket teremtünk a vállalkozók és a kutatás-fejlesztési intézmények számára, hogy új és innovatív termékeket és szolgáltatásokat fejlesszenek, növekedjenek és új exportpiacokhoz férjenek hozzá. Kis- és középvállalkozásaink termelékenysége várhatóan 40%-kal növekszik majd, az exportra dolgozó vállalkozások száma pedig 25%-kal bővülhet.

A finanszírozás második harmadát az oktatásra, a foglalkoztatásra és a társadalmi befogadásra fordítjuk. Fő célkitűzésünk, hogy javítsuk a munkaképes korú lakosság képzettségi szintjét, illetve növeljük versenyképességüket a munkaerőpiacon.

A fennmaradó egyharmadot az alapvető infrastruktúra fejlesztésére szánjuk – a közlekedés multimodalitását, az ikt-kapcsolatokat és az energiahatékonyságot ösztönző projektekre.

▶ **Észtország a 2007–2013-as időszakban különféle pénzügyi eszközökkel támogatta a vállalkozásokat és a lakások energiahatékonyságának fejlesztését. Jelenleg a pénzügyi eszközök arányának növelését és felhasználási területeinek kibővítését tervezik. A tapasztalatok alapján melyek a pénzügyi eszközök használatának előnyei a kohéziós politikában?**

Mivel az állami költségvetésekre egyre nagyobb pénzügyi nyomás nehezedik, Észtország számára a pénzügyi eszközök lehetőséget teremtenek arra, hogy csökkentse ezt a nyomást, és biztosítsa a különböző politikai területek támogatásának hosszú távú fenntarthatóságát. A fejlődést kívánjuk elősegíteni, nem pedig a támogatástól való függőséget ösztönözni. A támogatások nem mindig jelentik a leghatékonyabb módszert a kedvezményezettek vagy általában az állam versenyképességének növelésére.

Észtországban a legmagasabb az induló vállalkozások egy főre jutó száma Európában, ami jól mutatja, milyen egyszerű nálunk vállalkozást indítani. Az észt vállalkozások növekedésének ösztönzése érdekében hoztuk létre a Balti Államok Innovációs Alapját más balti államokkal közösen, amelybe az uniós pénzügyi eszközökből származó forrásokat fektetjük be. Ez jól példázza a pénzügyi eszközök óriási hatékonyságát és visszaforgathatóságát a gazdaságba.

Az ESB-alapokból származó források pénzügyi eszközökön keresztül történő beruházásának mértéke a 2007–2013-as időszakhoz képest várhatóan legalább megduplázódik majd, ami összhangban van az uniós szinten megjelenő elvárással. A vállalkozások nagyobb mennyiségben juthatnak tőkéhez, és új trend kialakítására törekszünk, amelyben a vállalkozások erőforrás-hatékonyságának támogatása lesz a fő cél. Emellett az egyéb területeket is folyamatosan figyelemmel kísérjük, és nyitva tartjuk a lehetőséget, hogy további pénzügyi eszközöket alkalmazzunk a pénzügyi időszak során.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.strukturifondid.ee/en/

▶ A tallinni Seaplane Harbour területén található Európa egyik legnagyobb tengerészeti múzeuma.

